

ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี*

The Trainees' Satisfaction Towards Department of Skill Development 3, Chonburi

สิทธิชัย โพธิ์ทอง (Sittichai Photong)¹

โชติสา ขาวสนิท (Shotisa Cousnit)²

วิเชียร ต้นศิริกงคณ (Vichien Tansirikongkhon)³

สรชัย ศรีนิศานต์สกุล (Sorachai Srinisarnsakul)⁴

¹นิสิตหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Master of Political Science Program Students, Faculty of Political Science and Law Burapha University

^{2,4}ดร. ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Dr., Lecturer of Department of Political Science, Faculty of Political Science and Law,

Burapha University

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอก ดร., ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Asst. Prof. Pol.Capt. Dr., Lecturer of Department of Political Science,

Faculty of Political Science and Law, Burapha University

E-mail: 63910082@go.buu.ac.th¹, shotisa@go.buu.ac.th², copcoon@hotmail.com³, saurachai@gmail.com

Received: 19 May 2023

Revised: 4 December 2023

Accepted: 21 December 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนตัวต่อเดือน สถานภาพสมรส และประสบการณ์ในการฝึกอาชีพ ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม ด้านวิธีการฝึกอบรม ด้านวิทยากร หรือครูฝึก ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านการประชาสัมพันธ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

* บทความนี้เป็นบทความที่เขียนขึ้นจากงานนิพนธ์หัวข้อ “ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี”

ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติ t-test และ One-way ANOVA เพื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจด้านวิทยากรฝึกอบรมมากที่สุด ส่วนด้านอื่น ๆ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในระดับมาก ผลการศึกษาเปรียบเทียบโดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ พบว่า ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ที่มีอายุ สถานภาพสมรส และประสบการณ์ในการฝึกอาชีพที่แตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: ระดับความพึงพอใจ, การฝึกอบรม, สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานที่ 3 ชลบุรี

Abstract

The research aimed to investigate and analyze trainees' satisfaction with Department of Skill Development 3, Chonburi, and compare these satisfaction levels based on various demographic factors such as gender, age, educational background, profession, monthly income, marital status, and previous training experience. This study focused on five critical areas: the training curriculum, method of training, the competence of trainers, venue and surroundings, and communication or public relations. Statistical methods used for data analysis included the calculation of frequency, percentage, mean, and standard deviation. To test the hypotheses, t-tests and One Way ANOVA were employed, maintaining a statistical significance level of 0.05, with pairwise comparisons made using LSD. The results indicated a high overall level of satisfaction among trainees towards the Department of Skill Development 3, Chonburi. Specifically, trainees expressed the highest satisfaction with the trainers, while the other aspects like training curriculum, method, public relations, and location and environment were also rated highly. Comparison of satisfaction levels revealed significant differences based on gender, educational background, profession, and monthly income, substantiating the proposed hypothesis with a statistical significance of 0.05. In contrast, when comparing satisfaction levels in relation to age, marital status, and previous training experience, no

significant differences were observed, leading to the rejection of the hypothesis for these variables with a statistical significance of 0.05.

Keywords : Satisfaction level, Training, Department of Skill Development 3 Chonburi

บทนำ

ความเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบันที่ซับซ้อนและเชื่อมโยงถึงกันมากขึ้น ประเทศไทยต้องปรับตัวให้สามารถก้าวทันโลก โดยเฉพาะการพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะฝีมือให้มีคุณภาพและความรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ดังปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) นั้น มีประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแรงงาน โดยพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม เตรียมพร้อมกำลังคนที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งพัฒนาหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมเพื่อส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต โดยมุ่งสู่การสร้างกำลังคนที่มีสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยสนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีโอกาสพัฒนาทักษะอย่างเต็มศักยภาพ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และมีสมรรถนะที่สอดคล้องกับบริบทของโลกยุคใหม่ อาทิ ทักษะดิจิทัล รวมถึงการผลิตกำลังคนให้ตรงตามความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมายเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายดังกล่าว หลายหน่วยงานได้จัดฝึกอบรมให้กับประชาชนทั่วไป รวมถึงกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทสำคัญที่มีภารกิจหลักในการพัฒนาฝีมือแรงงานให้กับกำลังแรงงานของประเทศ ในการดำเนินงานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ได้มีการกระจายภารกิจไปยังสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน และศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดทุกจังหวัด รวมถึงจังหวัดชลบุรี ซึ่งนอกจากจะเป็นเมืองที่มีพื้นที่ท่องเที่ยวสำคัญ เช่น พัทยา แล้ว ยังมีการเติบโตทางเศรษฐกิจทางด้านการค้าและอุตสาหกรรมสูง โดยเป็นเมืองศูนย์กลางการค้าที่เชื่อมโยงพื้นที่เมือง พื้นที่เศรษฐกิจ การคมนาคมขนส่ง และโลจิสติกส์ ตามนโยบายการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เพื่อให้ก้าวทันกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มการพัฒนาในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.), 2564) ดังนั้น แรงงานของจังหวัดชลบุรีจึงควรได้รับการพัฒนาฝีมือเพื่อสร้างโอกาสที่มากขึ้นในการจ้างงาน และเพื่อพูนความสามารถและทักษะในการทำงาน ซึ่งหน่วยงานภาครัฐในระดับภูมิภาคที่สังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน คือ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ภาค 3 จังหวัดชลบุรี สถาบันนี้มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการพัฒนาฝีมือแรงงานในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี โดยได้จัดการอบรมให้แก่แรงงานกลุ่มต่างๆ ตามความสนใจ และประสบการณ์ทำงาน ทั้งรูปแบบการฝึกอบรม ณ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี การฝึกอบรมในรูปแบบออนไลน์ และการฝึกอบรมแบบผสมผสาน ซึ่งประกอบด้วย หลักสูตรเตรียมเข้าทำงาน หลักสูตรยกระดับฝีมือ และหลักสูตร

การฝึกอาชีพเสริม เพื่อให้ความรู้ ทักษะทางวิชาชีพและทัศนคติที่ดีต่ออาชีพในการทำงาน ทั้งนี้ การจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ ได้แบ่งออกเป็นแบบระยะสั้นและระยะยาว ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเฉพาะการฝึกอบรมอาชีพในระยะสั้น ซึ่งเป็นการฝึกอบรมในสายทักษะอาชีพ เพื่อสร้างทักษะตามประเภทและชนิดของแรงงาน ซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการด้านอาชีพของประชาชน โดยมีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบและเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องไปกับตลาดแรงงานได้ง่าย และยังตอบสนองต่อความต้องการด้านอาชีพในสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้โดยเร็วและเหมาะสมที่สุด กรมส่งเสริมอาชีพ สำนักงานพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร (2546) ทั้งนี้ โครงการที่จัดฝึกอบรม ได้แก่ โครงการยกระดับผลผลิตภาพและพัฒนากำลังคนเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันภาคอุตสาหกรรม (เชื่อมสากล) โครงการพัฒนาทักษะแรงงานด้านท่องเที่ยวและบริการ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ/ ผลผลิตภาพ โครงการพัฒนาวิสาหกิจสู่ความเป็นมืออาชีพ โครงการพัฒนาทักษะแรงงานเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โครงการยกระดับเพื่อเพิ่มศักยภาพฝีมือและสมรรถนะแรงงาน โครงการฝึกอบรมแรงงานกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ โครงการฝึกอบรมแรงงานผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ โดยโครงการที่มีผู้สนใจเข้ารับการฝึกอบรมมากที่สุดคือ โครงการพัฒนาทักษะแรงงานเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ทุกโครงการมีการกำหนดมาตรฐาน โดย กรมส่งเสริมอาชีพมีข้อกำหนดมาตรฐานคุณภาพการพัฒนาฝีมือแรงงานในห้าด้าน อันได้แก่ ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม ด้านวิธีการฝึกอบรม ด้านวิทยากรหรือครูฝึก ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านการประชาสัมพันธ์ กรอบทั้งห้านี้ผู้ศึกษาได้นำมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดตัวแปรตามในการศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งผลการศึกษจะเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความสนใจ และความต้องการในการพัฒนาฝีมือแรงงานในด้านต่าง ๆ ประชาชนและเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการพัฒนาฝีมือแรงงานของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และตรงกับความต้องการของประชาชนด้วยเช่นกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือ แรงงาน 3 ชลบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบัน พัฒนาฝีมือ แรงงาน 3 ชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย เชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยคือ ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมที่สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ประจำปีงบประมาณ 2564 จำนวน 2,025 คน และผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีของยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน โดยผู้ศึกษาดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) จากผู้เข้ารับการฝึกอบรมกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี โดยวิธีการจับสลาก บัญชีรายชื่อด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

สมมติฐาน

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน
2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน
3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน
4. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน
5. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีรายได้แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน
6. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน
7. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีประสบการณ์ในการฝึกอาชีพแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (X) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) มีเกณฑ์การให้คะแนน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
3. ทดสอบสมมติฐาน ด้วย t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศชายและหญิง ที่มีต่อระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี

4. ทดสอบสมมติฐาน ด้วย One-Way ANOVA: F-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยค่า LSD

แนวคิดที่ใช้ในการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องนี้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ และการวัดความพึงพอใจ(วารุณี ภาชนนท์, 2551) แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจของมาสโลว์นั้น นำเสนอว่า บุคคลย่อมมีความต้องการอยู่เสมอและไม่สิ้นสุดตราบที่ยังมีชีวิตอยู่ ซึ่งความต้องการใดที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นแรงจูงใจสำหรับพฤติกรรมนั้นอีกต่อไป และถ้าความต้องการใดที่ยังไม่ตอบสนอง ก็จะยังคงมีอิทธิพลจูงใจต่อไป ความต้องการของคนซ้ำซ้อนกัน บางทีความต้องการหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วยังไม่สิ้นสุดก็เกิดความต้องการด้านอื่นขึ้นอีก ความต้องการของบุคคลจะเรียงเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปหาสูงตามลำดับความสำคัญ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว บุคคลก็จะให้ความสนใจกับความต้องการระดับสูงต่อไป ทั้งนี้ ลำดับความต้องการแบ่งเป็น 5 ลำดับ ได้แก่ ความต้องการทางร่างกาย ความต้องการความปลอดภัยหรือความมั่นคง ความต้องการทางสังคม ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือ และความต้องการความสำเร็จในชีวิต

ในส่วนของการประเมินความพึงพอใจนั้น (สรวาณี แดงใสว, 2556) โดยทั่วไปแล้ว การประเมินความพึงพอใจมีสองด้าน ได้แก่ ความพึงพอใจในการทำงาน และความพึงพอใจในการบริการ ซึ่งในด้านนี้เป็นความคิด ทศนคติที่ไม่สามารถมองเห็นได้ อยู่ในรูปของนามธรรม การที่จะวัดว่าผู้บริโภคมี่ความพึงพอใจหรือไม่นั้น สามารถวัดได้โดยให้พวกเขานั้นแสดงความคิดเห็น ความคิดเห็นเหล่านั้นต้องตรงกับสิ่งที่พวกเขารู้สึกจริง ถึงจะสามารถวัดเป็นความรู้สึกพึงพอใจได้

ทางด้านทิศทางของความพึงพอใจ (โสพิณ บัณกาญจน์โต, 2550) ความพึงพอใจเป็นทัศนคติหรือความรู้สึกดีที่ผู้รับบริการแสดงออกในทิศทางบวกเมื่อได้รับผลประโยชน์ทางด้านวัตถุและจิตใจ และจะแสดงออกในทิศทางลบเมื่อเกิดความไม่พอใจ ซึ่งเกิดจากสิ่งเร้าที่เป็นตัวกระตุ้นภายใน ความพึงพอใจด้านบริการ คือ ความรู้สึกของอารมณ์ที่เป็นสุขที่ได้รับจากการบริการทั้งด้านการจัดการที่ดี ความสะอาด การบริการที่เสมอภาค ถูกต้อง รวดเร็ว

กล่าวโดยสรุป ความพึงพอใจคือ ความรู้สึกต่อสิ่งที่พบอยู่ในรูปของนามธรรม สามารถวัดได้โดยการแสดงความคิดเห็น

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51.50 คิดเป็นร้อยละ 48.50 อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.25 ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 67.00 อาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 64.25 รายได้ส่วนตัวต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 15,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.50 สถานภาพสมรส ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 54.25 ประสบการณ์ในการฝึกอาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการฝึกอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 57.50

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี สามารถอธิบายผลการศึกษได้ในรูปแบบตาราง ดังนี้

ลำดับที่	ระดับความพึงพอใจด้านต่างๆ	ค่าเฉลี่ย
1	ด้านวิชาการฝึกอบรม	$\bar{X} = 4.32, SD = 0.58$
2	ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม	$\bar{X} = 4.17, SD = 0.55$
3	ด้านวิธีการฝึกอบรม	$\bar{X} = 4.15, SD = 0.61$
4	ด้านการประชาสัมพันธ์	$\bar{X} = 4.05, SD = 0.67$
5	ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม	$\bar{X} = 3.98, SD = 0.71$

ด้านหลักสูตรการฝึกอบรมพบว่า

ลำดับที่	ระดับความพึงพอใจด้านหลักสูตรการฝึกอบรม	ค่าเฉลี่ย
1	การนำความรู้และทักษะที่ได้จากการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์	$\bar{X} = 4.25, SD = 0.64$
2	หลักสูตรมีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน	$\bar{X} = 4.20, SD = 0.63$
3	ระยะเวลาในการฝึกอบรม	$\bar{X} = 4.11, SD = 0.66$

ด้านวิธีการฝึกอบรม พบว่า

ลำดับที่	ระดับความพึงพอใจด้านวิธีการฝึกอบรม	ค่าเฉลี่ย
1	การเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีส่วนร่วมซักถามและแสดงความคิดเห็น	$\bar{X} = 4.27, SD = 0.66$
2	วิธีการฝึกอบรมมีความหลากหลาย สอดคล้องกับสถานการณ์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน	$\bar{X} = 4.15, SD = 0.66$
3	สื่อการฝึก เครื่องมือ อุปกรณ์การฝึกปฏิบัติมีเพียงพอ พร้อมใช้งาน	$\bar{X} = 4.07, SD = 0.73$

ด้านวิทยากรหรือครูฝึก พบว่า

ลำดับที่	ระดับความพึงพอใจด้านวิธีการฝึกอบรม	ค่าเฉลี่ย
1	วิทยากรหรือครูฝึกมีความรู้ ความชำนาญ ตรงกับเนื้อหาในหลักสูตรการฝึกอบรม	$\bar{X} = 4.37, SD = 0.58$
2	วิทยากรหรือครูฝึกคอยให้คำปรึกษา แนะนำเอาใจใส่	$\bar{X} = 4.34, SD = 0.63$
3	วิทยากรหรือครูฝึกสามารถอธิบายเนื้อหาวิชา เข้าใจได้ง่าย	$\bar{X} = 4.27, SD = 0.65$

ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม พบว่า

ลำดับที่	ระดับความพึงพอใจด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม	ค่าเฉลี่ย
1	โรงฝึกงาน มีแสงสว่างเพียงพอ มีระบบระบายอากาศ	$\bar{X} = 4.08, SD = 0.73$
2	โรงฝึกงาน หรือ ห้องปฏิบัติการ หรือ ห้องฝึกปฏิบัติเหมาะสมกับหลักสูตรและจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม	$\bar{X} = 4.07, SD = 0.72$
3	ห้องน้ำสะอาดและเพียงพอต่อผู้รับการฝึกอบรม	$\bar{X} = 3.83, SD = 0.90$

ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า

ลำดับที่	ระดับความพึงพอใจด้านการประชาสัมพันธ์	ค่าเฉลี่ย
1	ข้อมูลข่าวสารถูกต้อง/ ตรงตรง	$\bar{X} = 4.11, SD = 0.67$
2	สื่อประชาสัมพันธ์สื่อสารได้เข้าใจง่าย/ น่าสนใจ	$\bar{X} = 4.06, SD = 0.74$
3	การประชาสัมพันธ์ มีหลายช่องทาง สามารถ เข้าถึงได้ง่าย	$\bar{X} = 4.00, SD = 0.78$

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล อธิบายผลดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ตามตัวแปรเพศ โดยใช้สถิติ t - Test เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีเพศ แตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ตามตัวแปรอายุ โดยใช้สถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีอายุ แตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 3 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ตามตัวแปรระดับการศึกษา โดยใช้สถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทางการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ของระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธี LSD พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ทั้งหมด 5 คู่ ดังนี้

คู่ที่ 1 ระหว่างระดับการศึกษาประถมศึกษา กับระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น แสดงให้เห็นว่า ระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี อยู่ในระดับ มากกว่า ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น

คู่ที่ 2 ระหว่างระดับการศึกษาประถมศึกษา กับระดับการศึกษาปริญญาตรี แสดงให้เห็นว่า ระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี อยู่ในระดับ มากกว่า ระดับการศึกษาปริญญาตรี

คู่ที่ 3 ระหว่างระดับการศึกษาประถมศึกษา กับระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี แสดงให้เห็นว่า ระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี อยู่ในระดับ มากกว่า ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

คู่ที่ 4 ระหว่างระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. กับระดับการศึกษาปริญญาตรี แสดงให้เห็นว่า ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. มีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี อยู่ในระดับ มากกว่า ระดับการศึกษาปริญญาตรี

คู่ที่ 5 ระหว่างระดับการศึกษาปวส./ ปวท. หรืออนุปริญญา กับระดับการศึกษาปริญญาตรี แสดงให้เห็นว่า ระดับการศึกษาปวส./ ปวท. หรืออนุปริญญา มีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี อยู่ในระดับ มากกว่า ระดับการศึกษาปริญญาตรี

สมมติฐานข้อที่ 4 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ตามตัวแปรอาชีพ โดยใช้สถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีอาชีพ ต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทางการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ของระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธี LSD

พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ทั้งหมด 2 คู่ ดังนี้

คู่ที่ 1 ระหว่างอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน กับอาชีพรับจ้าง แสดงให้เห็นว่า อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี อยู่ในระดับ น้อยกว่า อาชีพรับจ้าง

คู่ที่ 2 ระหว่างอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน กับว่างงาน แสดงให้เห็นว่า อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี อยู่ในระดับ น้อยกว่า ว่างงาน

สมมติฐานข้อที่ 5 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีรายได้ส่วนตัวต่อเดือนแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ตามตัวแปรรายได้ส่วนตัวต่อเดือน โดยใช้สถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีรายได้ส่วนตัวต่อเดือน แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทางด้านการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ของระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี จำแนกตามรายได้ส่วนตัวต่อเดือน ด้วยวิธี LSD พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ทั้งหมด 4 คู่ ดังนี้

คู่ที่ 1 ระหว่างรายได้ส่วนตัวต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท กับรายได้ส่วนตัวต่อเดือน 15,001 – 30,000 บาท แสดงให้เห็นว่า รายได้ส่วนตัวต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี อยู่ในระดับ มากกว่า รายได้ส่วนตัวต่อเดือน 15,001 – 30,000 บาท

คู่ที่ 2 ระหว่างรายได้ส่วนตัวต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท กับรายได้ส่วนตัวต่อเดือน ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป แสดงให้เห็นว่า รายได้ส่วนตัวต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี อยู่ในระดับ มากกว่า รายได้ส่วนตัวต่อเดือน ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป

คู่ที่ 3 ระหว่างรายได้ส่วนตัวต่อเดือน 9,001 - 15,000 บาท กับรายได้ส่วนตัวต่อเดือน 15,001 – 30,000 บาท แสดงให้เห็นว่า รายได้ส่วนตัวต่อเดือน 9,001 - 15,000 บาท มีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี อยู่ในระดับ มากกว่า รายได้ส่วนตัวต่อเดือน 15,001 – 30,000 บาท

คู่ที่ 4 ระหว่างรายได้ส่วนตัวต่อเดือน 9,001 - 15,000 บาท กับรายได้ส่วนตัวต่อเดือน ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป แสดงให้เห็นว่า รายได้ส่วนตัวต่อเดือน 9,001 - 15,000 บาท มีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี อยู่ในระดับ มากกว่า รายได้ส่วนตัวต่อเดือน ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป

สมมติฐานข้อที่ 6 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ตามตัวแปรสถานภาพสมรส โดยใช้สถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 7 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีประสบการณ์ในการฝึกอาชีพแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ตามตัวแปรประสบการณ์ในการฝึกอาชีพ โดยใช้สถิติ t - Test เพื่อทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีประสบการณ์ในการฝึกอาชีพ แตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 1 สรุปผลการวิจัย

ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ส่วนตัวต่อเดือนที่แตกต่างกันระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	เป็นไปตามสมมติฐาน
ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ที่มีอายุ สถานภาพสมรส และประสบการณ์ในการฝึกอาชีพที่แตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม จำนวน 84 คน และได้เสนอปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการฝึกอบรม จำนวน 57 คน จากผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งหมด 400 คน ดังนี้

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 53.57 เสนอว่าควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน ปรับปรุงหลักสูตรเป็นระดับจากขั้นพื้นฐานไปสู่ขั้นสูง ปรับปรุงหลักสูตรให้มีความหลากหลายสามารถเลือกเข้ารับการฝึกได้ตามความต้องการ เพิ่มจำนวนรุ่นในหลักสูตรที่ผู้สมัครสนใจเป็นจำนวนมาก เพิ่มจำนวนรุ่นในวันเสาร์-อาทิตย์ ให้มากยิ่งขึ้น เพิ่มระยะเวลาการฝึกอบรมในภาคปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น ลดระยะเวลาการฝึกอบรมจาก 30 ชั่วโมง เป็น 18 หรือ 12 ชั่วโมง รองลงมาคือด้านวิธีการฝึกอบรม ควรปรับปรุงวิธีการฝึกอบรมให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับ สถานการณ์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน เช่น เพิ่มการฝึกอบรมในรูปแบบออนไลน์มากยิ่งขึ้น และเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีส่วนร่วม ชักถามและแสดงความคิดเห็นมากยิ่งขึ้น

ทางด้านจำนวนและร้อยละของปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ฝึกคิดเป็นร้อยละ 50.87 พบปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการฝึกอบรม ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อมที่ จุกบริการน้ำดื่มมีไม่เพียงพอ ห้องน้ำไม่สะอาดและไม่เพียงพอต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม ห้องฝึกอบรมมีขนาดเล็กเกินไป ไม่เหมาะสมกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม รองลงมาคือ ด้านวิธีการฝึกอบรม พบว่า สถานการณ์โควิด ปรับรูปแบบการสอนเป็นแบบออนไลน์ เรียนไม่ค่อนทน วิธีการฝึกอบรมแบบออนไลน์ บางหัวข้อสอนเร็วเกินไป ทำให้ทำเรียนไม่ทัน สื่อการฝึก เครื่องมือ อุปกรณ์การฝึก มีขนาดเล็กไม่สอดคล้องกับการฝึกอบรม และ สื่อการฝึก เครื่องมือ อุปกรณ์การฝึกปฏิบัติไม่เพียงพอ ไม่พร้อมใช้งาน

การสรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนตัวต่อเดือน สถานภาพสมรส และประสบการณ์ในการฝึกอาชีพ ใน 5 ด้าน ได้แก่หลักสูตรการฝึกอบรม ด้านวิธีการฝึกอบรม ด้านวิทยากรหรือครูฝึก ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านการประชาสัมพันธ์ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยแจกและเก็บแบบสอบถามได้เต็มจำนวนร้อยละร้อย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติ t-Test และ One-way ANOVA เพื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD

การสรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี จำนวน 400 คน สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัย พบว่า โดยทั่วไปกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 51.50 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 โดยส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 67.00 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 64.25 มีรายได้ส่วนตัวต่อเดือนระหว่าง 15,001 – 30,000 บาท จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 มีสถานภาพสมรสโสด จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 54.25 และมีประสบการณ์ในการฝึกอาชีพ จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50

2. ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี

ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวิทยากรฝึกอบรม ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม ด้านวิธีการฝึกอบรม ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ การนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ หลักสูตรมีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน และกิจกรรมในการฝึกอบรมภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา

2.2 ด้านวิธีการฝึกอบรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีส่วนร่วมซักถามและแสดงความคิดเห็น วิธีการฝึกอบรมมีความหลากหลาย สอดคล้องกับสถานการณ์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน และสื่อการฝึก เครื่องมือ อุปกรณ์การฝึก สอดคล้องกับหัวข้อการฝึกอบรม

2.3 ด้านวิทยากรหรือครูฝึก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ วิทยากรหรือครูฝึกมีความรู้ ความชำนาญ ตรงกับเนื้อหาในหลักสูตรการฝึกอบรม วิทยากรหรือครูฝึกคอยให้คำปรึกษา แนะนำเอาใจใส่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และวิทยากรหรือครูฝึกสามารถถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี มีรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

2.4 ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ โรงฝึกงานมีแสงสว่างเพียงพอมีระบบ

ระบายอากาศและกำจัดฝุ่นควัน กลิ่น ของเสีย โรงฝึกงาน หรือ ห้องปฏิบัติการ หรือ ห้องฝึกปฏิบัติเหมาะสมกับหลักสูตรและจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม และการจัดการความปลอดภัยในการฝึกอบรม เส้นแบ่ง ป้ายความปลอดภัยต่าง ๆ

2.5 ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารถูกต้อง/ เทียงตรง สื่อประชาสัมพันธ์สื่อสารได้เข้าใจง่าย/น่าสนใจ และการตอบข้อซักถาม/ การให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตรที่เปิดฝึกอบรม

3. การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี จำแนกได้ดังนี้

3.1 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน

3.2 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

3.3 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน

3.4 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน

3.5 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีรายได้แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ต่างกัน

3.6 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

3.7 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีประสบการณ์ในการฝึกอาชีพแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ผู้วิจัยมีประเด็นการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยากรหรือครูฝึก มีความรู้ ความชำนาญตรงกับเนื้อหาในหลักสูตรการฝึกอบรม สามารถถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี มีรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม อธิบายเนื้อหาวิชา เข้าใจได้ง่าย คอยให้คำปรึกษา แนะนำเอาใจใส่ผู้เข้ารับการ

ฝึกอบรม และสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในระหว่างการฝึกอบรม นอกจากนี้หลักสูตรการฝึกอบรมมีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน มีความหลากหลายสามารถเลือกเข้ารับการฝึกได้ตามความต้องการ ระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมกับหัวข้อและเนื้อหาวิชา กิจกรรมในการฝึกอบรมภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้จากการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ อีกทั้งวิธีการฝึกอบรมมีความหลากหลาย เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมและหัวข้อการฝึกอบรม สอดคล้องกับสถานการณ์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน สื่อการฝึก เครื่องมือ อุปกรณ์การฝึกปฏิบัติมีเพียงพอ พร้อมใช้งาน สอดคล้องกับหัวข้อการฝึกอบรม และเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีส่วนร่วม ชักถามและแสดงความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศรา จูมมาลี (2562) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชาและผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อคุณภาพชีวิต มหาวิทยาลัยมหาสารคามพบว่า ภาพรวมความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถนำผลมาอภิปรายแต่ละด้านได้ ดังนี้

ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่สอง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรมให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน หลักสูตรมีความหลากหลายสามารถเลือกเข้ารับการฝึกได้ตามความต้องการ ระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมกับหัวข้อและเนื้อหาวิชา รวมถึงมีกิจกรรมในการฝึกอบรมภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้จากการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คัมภีร์ พิศดาร (2561) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมหลักสูตรวิชาชีพ วิชาแกะสลักและงานใบตองดอกไม้: กรณีศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและวิชาที่เปิดสอน ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านสถานศึกษาและสภาพแวดล้อม และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะธิดา สีหะวัฒนกุล, รุ่งฤทัย ราพึงจิต, วิไล สุทธิจิตรทิวา และชนัญชิตา สุจิตจุล (2562) ศึกษาแนวทางการประชาสัมพันธ์และการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพ ระยะสั้น ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจด้านความชัดเจนของเนื้อหาสาระและทักษะในการฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านวิธีการฝึกอบรม ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่สาม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวิธีการฝึกอบรมมีความหลากหลาย เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมและหัวข้อการฝึกอบรม สอดคล้องกับสถานการณ์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน สื่อการฝึก เครื่องมือ อุปกรณ์การฝึกปฏิบัติมีเพียงพอ พร้อมใช้งาน สอดคล้องกับหัวข้อการฝึกอบรม และเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีส่วนร่วม ชักถามและแสดงความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศรา จูมมาลี (2562) ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชา และผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อคุณภาพชีวิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ความพึงพอใจด้านการ

จัดการเรียนการสอนอยู่ระดับมาก และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะธิดา สีหะวัฒนกุล, รุ่งฤทัย ราพึงจิต, วิไล สุทธิจิตรทิวา และชนัญชิตา สุจิตจุล (2562) ศึกษาแนวทางการประชาสัมพันธ์และการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพ ระยะสั้น ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจด้านความชัดเจนของวิธีการหรือขั้นตอนของแต่ละแผนการฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านวิทยากรหรือครูฝึก ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นลำดับแรก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการอบรมวิทยากรหรือครูฝึกในสาขาที่สอนเป็นประจำ ทำให้วิทยากรหรือครูฝึกมีความรู้ ความชำนาญ ตรงกับเนื้อหาในหลักสูตรการฝึกอบรม สามารถถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี มีรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม อธิบายเนื้อหาวิชา เข้าใจได้ง่าย คอยให้คำปรึกษา แนะนำเอาใจใส่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในระหว่างการฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชญะวีร์ ลินสวัสดิ์ (2564) ศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ปีการศึกษา 2564 ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจด้านอาจารย์ผู้สอนและการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของคัมภีร์ พิศดาร (2561) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมหลักสูตรวิชาชีพ วิชาแกะสลักและงานใบตองดอกไม้ม: กรณีศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าความพอใจด้านผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะธิดา สีหะวัฒนกุล, รุ่งฤทัย ราพึงจิต, วิไล สุทธิจิตรทิวา และชนัญชิตา สุจิตจุล (2562) ศึกษาเรื่องการศึกษาแนวทางการประชาสัมพันธ์และการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพ ระยะสั้น ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจด้านการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรอยู่ในระดับมากที่สุด และไม่สอดคล้องกับวิจัยของถาวร ภูษา (2562) ศึกษารายงานความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจด้านวิทยากรอยู่ในระดับมาก ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงฝึกงาน หรือ ห้องปฏิบัติการ หรือ ห้องฝึกปฏิบัติ เหมาะสมกับหลักสูตรและจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม โรงฝึกงาน มีแสงสว่างเพียงพอ มีระบบระบายอากาศและกำจัดฝุ่นควัน กลิ่นของเสีย แต่ห้องน้ำไม่ค่อยสะอาดในการฝึกอบรมช่วงวันหยุด เนื่องจากไม่มีแม่บ้านทำความสะอาดในวันดังกล่าว ห้องน้ำไม่เพียงพอต่อผู้รับการฝึกอบรมเนื่องจากการชำระและยังไม่ได้ซ่อมแซมในบางโรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการและห้องฝึกปฏิบัติ จุดบริการน้ำดื่มมีปริมาณไม่เพียงพอ และการจัดการความปลอดภัยในการฝึกอบรม เส้นแบ่งป้ายความปลอดภัยต่าง ๆ มีน้อยเกินไป ชำรุด และไม่ได้รับการซ่อมแซม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเมธิกา พ่วงแสง (2560) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรด้านการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก 5 ด้านคือ ด้านหลักสูตร/เนื้อหา ด้านวิทยากรและการถ่ายทอดความรู้ ด้านจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ด้านความเหมาะสมด้านสถานที่และสื่อโสตทัศนูปกรณ์ และไม่

สอดคล้องกับงานวิจัยของโสภาคย์ กาแว่น (2560) ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการประชาสัมพันธ์ ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่สี่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสื่อประชาสัมพันธ์สื่อสารได้เข้าใจง่าย/ น่าสนใจ ข้อมูลข่าวสารถูกต้อง/ แท้จริง แต่การประชาสัมพันธ์รับสมัคร ก่อนการฝึกอบรมมีระยะเวลาไม่เหมาะสมในบางหลักสูตร เนื่องจากบางโครงการมีระยะเวลาในการดำเนินการที่สั้น ช่องทางการประชาสัมพันธ์มีน้อยเกินไป และการตอบข้อซักถาม/ การให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตรที่เปิดฝึกอบรมมีน้อยเกินไป เนื่องจากเจ้าหน้าที่หนึ่งคนมีหลายโครงการและหลายหลักสูตรที่ต้องควบคุมกำกับดูแล จึงไม่สามารถตอบข้อซักถามได้ทันทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยรัตน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, สิริกร กาญจนสุนทร และมาตริณี รัชต์दानนท์ชัย (2560) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอาชีพระยะสั้น เทศบาลนครปากเกร็ด ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 5 ด้านคือ ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านคุณภาพของงานบริการ ด้านการประชาสัมพันธ์

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ส่วนตัวต่อเดือน สถานภาพสมรส และประสบการณ์ในการฝึกอาชีพ ซึ่งนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

เพศของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อระดับความพึงพอใจที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากหลักสูตรการฝึกอบรมส่วนใหญ่เป็นช่างอุตสาหกรรมที่ต้องดำเนินการตามมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ วิธีการฝึกอบรมอาจมีความยากลำบาก และเหมาะสมกับผู้ชายมากกว่า ซึ่งอาจส่งผลต่อระดับความพึงพอใจได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาตรี คำเอก และอุไรวรรณ ไอยสุวรรณ (2560) ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมฝึกอบรมการใช้แอปพลิเคชันบนมือถือเว็บไซต์ในโครงการการเพิ่มประสิทธิภาพและลดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมของระบบการผลิตข้าวในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้เทคนิคเกษตรแม่นยำสูง ผลการวิจัยพบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำแนกตามเพศ มีความพึงพอใจ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของอิสรา จูมมาลี (2562) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชาและผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อคุณภาพชีวิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำแนกตามเพศ มีความพึงพอใจ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

อายุของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อระดับความพึงพอใจที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากหลักสูตรการฝึกอบรมมีวัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย และตัวชี้วัดที่ชัดเจน ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครเข้ารับการฝึกอบรมให้เหมาะสมกับช่วงอายุและสอดคล้องกับโครงการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษณายวีร์ สีนสวัสดิ์ (2564) ศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตร

บัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี ปีการศึกษา 2564 ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยจำแนกตามอายุมีความพึงพอใจ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของคัมภีร์ พิศดาร (2561) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมหลักสูตรวิชาชีพ วิชาแกะสลักและงานใบตองดอกไม้ : กรณีศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าผู้เข้าอบรมจำแนกตามอายุ มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับการศึกษาของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อระดับความพึงพอใจที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระดับการศึกษาทำให้เกิดการรับรู้และความเข้าใจในเนื้อหาที่ฝึกอบรมแตกต่างกัน ซึ่งอาจส่งผลต่อระดับความพึงพอใจได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชญะวีร์ สีนสวัสดิ์ (2564) ศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี ปีการศึกษา 2564 ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยจำแนกตามระดับการศึกษามีความพึงพอใจ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของโสภาคย์ กาแว่น (2560) ศึกษาความพึงพอใจของผู้สมัครเข้ารับการอบรมต่อโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรองในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่าผู้เข้ารับการอบรมจำแนกตามระดับการศึกษา มีความพึงพอใจ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

อาชีพของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อระดับความพึงพอใจที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาชีพของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นปัจจัยทำให้รายได้ไม่เท่ากัน ผู้ที่ประกอบอาชีพที่มีรายได้น้อยอาจเกิดความคาดหวังต่อการนำความรู้และทักษะที่ได้จากการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ หรือมีรายได้เพิ่มขึ้น หรือมีอาชีพเสริม ซึ่งอาจส่งผลต่อระดับความพึงพอใจได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของคัมภีร์ พิศดาร (2561) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมหลักสูตรวิชาชีพ วิชาแกะสลักและงานใบตองดอกไม้ : กรณีศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าผู้เข้าอบรมจำแนกตามอาชีพมีความพึงพอใจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของโสภาคย์ กาแว่น (2560) ศึกษาความพึงพอใจของผู้สมัครเข้ารับการอบรมต่อโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรองในจังหวัดชลบุรี พบว่าผู้เข้ารับการอบรมจำแนกตามอาชีพ มีความพึงพอใจ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

รายได้ส่วนตัวต่อเดือนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อระดับความพึงพอใจที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีรายได้ส่วนตัวต่อเดือนน้อยอาจเกิดความคาดหวังต่อการนำความรู้และทักษะที่ได้จากการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ หรือมีรายได้เพิ่มขึ้น หรือมีอาชีพเสริม ซึ่งอาจส่งผลต่อระดับความพึงพอใจได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของคัมภีร์ พิศดาร (2561) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมหลักสูตรวิชาชีพ วิชาแกะสลักและงานใบตองดอกไม้ : กรณีศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

ผู้เข้าอบรมจำแนกตามรายได้ส่วนตัวต่อเดือนมีความพึงพอใจ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนริศรา บุญเที่ยง (2562) ศึกษาความพร้อมในการฝึกอบรม กระบวนการฝึกอบรม และความพึงพอใจในการฝึกอบรมที่มีผลต่อ แรงจูงใจในการนำการฝึกอบรมไปพัฒนาในการทำงานของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในโซนถนน รัชดาภิเษก ผลการวิจัยพบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำแนกตามรายได้ส่วนตัวต่อเดือน มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สถานภาพสมรสของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อระดับความพึงพอใจที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ไม่ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะมีสถานภาพการสมรสแบบใด ต่างได้รับการบริการที่เหมือนกันแบบเดียวกันจึงทำให้ระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของคัมภีร์ พิศดาร (2561) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมหลักสูตรวิชาชีพ วิชาแกะสลักและงานใบตองดอกไม้ : กรณีศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าผู้เข้าอบรมจำแนกตามสถานภาพสมรสมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ประสบการณ์ในการฝึกอาชีพของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อระดับความพึงพอใจที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากไม่ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะมีประสบการณ์ในการฝึกอบรมมาแล้วหรือไม่ วิทยากรหรือครูฝึกจะปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้เข้ากับกลุ่มผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของเมธิกา พ่วงแสง (2560) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรด้านการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผลการวิจัยพบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำแนกตามประสบการณ์การทำวิจัยมีความพึงพอใจ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการวิจัยเรื่อง ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อมูลรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการบริหารของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ดังนี้

1. ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อมควรจัดให้มีความพร้อมตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ การพัฒนาฝีมือแรงงาน 2018 และเหมาะสมกับหลักสูตรที่ฝึกอบรม หากมีส่วนใดไม่มีความพร้อมก็ดำเนินการปรับปรุง แก้ไขให้มีสภาพพร้อมใช้งาน
2. ด้านการประชาสัมพันธ์ควรมีช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงและเป็นปัจจุบัน โดยเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน

ราชการ บริษัทเอกชน เครือข่าย และควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำเพื่อตอบข้อซักถาม ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตรที่เปิดฝึกอบรม

3. ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม ควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน ปรับปรุงหลักสูตรเป็นระดับ จากขั้นพื้นฐานไปสู่ขั้นสูง ปรับปรุงหลักสูตรให้มีความหลากหลายสามารถเลือกเข้ารับการฝึกได้ตามความต้องการ

4. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ส่งผลให้ระดับความพึงพอใจ แตกต่างกัน ควรจัดสัดส่วนของหลักสูตรการฝึกอบรมให้มีความเหมาะสมกับเพศอย่างเท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม ผู้ประสานการฝึกอบรมควรดูแลจุดบริการน้ำดื่มให้มีสภาพพร้อมบริการ กำชับแม่บ้านให้ทำความสะอาดห้องน้ำโดยเพิ่มความถี่ในการทำมาสะอาด จัดห้องฝึกอบรมให้เหมาะสมกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

2. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ส่งผลให้ระดับความพึงพอใจ แตกต่างกัน ผู้ประสานการฝึกอบรมควรสำรวจข้อมูลระดับการศึกษาแยกเป็นกลุ่มให้ชัดเจนและนำเสนอให้วิทยากรหรือครูฝึกทราบ เพื่อปรับวิธีการฝึกอบรมให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาระดับความพึงพอใจในกลุ่มงานอื่น ๆ เช่น กลุ่มงานประเมินและรับรองความรู้ความสามารถ กลุ่มงานมาตรฐานฝีมือแรงงาน กลุ่มงานแผนงานและประเมินผล และฝ่ายบริหารทั่วไป เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารประกอบการตัดสินใจ การปรับปรุงการให้บริการของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ต่อไป

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในทุกสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน และหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการให้บริการทุกหน่วยงานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

3. ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการอื่น นอกเหนือจากการใช้การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ เช่น การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่มีความละเอียดมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- กรมส่งเสริมอาชีพ สำนักงานพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร. (2546). *สรุปผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ 2546*. กรุงเทพฯ: กองส่งเสริมอาชีพ.
- คัมภีร์ พิศดาร. (2561). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมหลักสูตรวิชาชีพ วิชาแกะสลักและงานใบตองดอกไม้ ภูมิศึกษาศูนย์ฝึกออาชีพ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์* ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, คณะเทคโนโลยีศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ชัยรัตน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, สิริกร กาญจนสุนทร และมาตริณี รักย์ตานนท์ชัย. (2560). ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการฝึกออาชีพระยะสั้น เทศบาลนครปากเกร็ด. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 14 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน* (หน้า 2132 - 2139). นครปฐม: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางแสน.
- ชาติรี คำเอก และอุไรวรรณ ไอยสุวรรณ. (2560). ความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมฝึกอบรมการใช้แอปพลิเคชันบนมือถือเว็บไซต์ในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพและลดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมของระบบการผลิตข้าวในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้เทคนิคเกษตรแม่นยำสูง. เพชรบุรี: คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี.
- ถาวร ภูษา. (2562). *รายงานความพึงพอใจของผู้เข้าร่วม โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562*. พระนครศรีอยุธยา: สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- นริศรา บุญเที่ยง. (2562). *ศึกษาความพร้อมในการฝึกอบรม กระบวนการฝึกอบรม และความพึงพอใจในการฝึกอบรมที่มีผลต่อ แรงจูงใจในการนำการฝึกอบรมไปพัฒนาในการทำงานของพัฒนาในการทำงานของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในโซนถนน รัชดาภิเษก. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ* มหาบัณฑิต, สาขาบริหารธุรกิจ, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ปิยะธิดา สีหะวัฒนกุล, รุ่งฤทัย ราพึงจิต, วิไล สุทธิจิตรทิวา และชนัญชิตา สุจิตจุล. (2562). *การศึกษา* แนวทางการประชาสัมพันธ์และการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพ ระยะสั้น. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, คณะเทคโนโลยีศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- พิชญายวีร์ ลินสวัสดิ์. (2564). *ความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรพยาบาล* ศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ปีการศึกษา 2564. วิทยานิพนธ์พยาบาล ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพยาบาล, คณะพยาบาลศาสตร์, สถาบันพระบรมราชชนก วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี.

- เมทิกา พ่วงแสง. (2560). ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรด้านการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชมงคลพระนคร
- วารุณี ภาชนนท์. (2551). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ศรานิ แดงไสว. (2556). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสินเชื่อ ธนาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการการตลาด, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสยาม.
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.), (2564). โครงการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ จังหวัดชลบุรี. วันที่ค้นข้อมูล 2 เมษายน 2565, เข้าถึงได้จาก <https://abcd-esrith-indoors.hub.argis.com/>
- โสพิณ ปันกาญจน์โต. (2550). การศึกษาการดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนบ้านเหล่ากุ่มสว่างตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โสภาคย์ กาแว่น. (2560). ความพึงพอใจของสมัครเข้ารับการอบรมต่อโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งรับรองในจังหวัดชลบุรี. วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อิสรา จุมมาลี. (2562). ความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชา และผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อคุณภาพชีวิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารมหาวิทยาลัยศรีเตียน, 27(2), 31-45.